

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

E.A. Hijink (PvdA), K. Wilkeshuis (D66), S. Özkaya (GL), F.J. Hoogendam (SP), J.H. Haasnoot (50PLUS), H.M.M. Hoogerwerf (PvdD)
(d.d. 15 december 2020)

Nummer
3706

Onderwerp
Het is niet te laat': oproep voor een eerlijke en duurzame verdeling van de
GLS

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

"In de huidige vorm is landbouw niet volhoudbaar": zo stelt de 'Hoofdlijnen notitie Vitale Landbouw' van GS Zuid Holland. En deze constatering wordt breed gedragen getuige onder meer de Europese Green Deal en landbouw minister Schouten in haar visie 'naar een kringlooplandbouw'. Het streven is een vitale landbouw zonder schade aan mens, dier, natuur, biodiversiteit die bijdraagt aan een gezonde leefomgeving. Daarbij moet de voedselproductie veilig gesteld worden en boeren voldoende en op juiste wijze ondersteund om de transitie naar een duurzame landbouw mogelijk te maken.

Momenteel wordt in Europa onderhandeld hoe voor de komende zeven jaar bijna 400 miljard EU landbouwsubsidies wordt verdeeld. In het huidige systeem wordt inkomenssteun vooral toegekend op basis van de hoeveelheid grond of dieren die iemand bezit. De huidige systematiek houdt een falende markt in stand en zorgt ervoor dat de landbouwsector met de rug tegen de muur staat en de transitie naar een 'duurzame kringlooplandbouw' vrijwel onmogelijk wordt gemaakt.

Vanuit heel Europa en op alle niveaus trekken organisaties, ngo's¹ en overheden bij de Europese commissie aan de bel.² Ook regio's en deelstaten slaan alarm. En Duitse deelstaatministers hebben in een gezamenlijk brief een oproep gedaan. Met het verzoek dat het nieuwe gezamenlijk Europese Landbouwbeleid meer oog moet hebben voor de transitie naar duurzame en natuur inclusieve landbouw. Waardoor de uitvoerende overheden armslag hebben om te werken aan de opgaven zoals stikstof, bodemdaling, water-, bodem-, en luchtkwaliteit, biodiversiteit, natuurbeleid, gezonde leefomgeving, korte ketens en klimaatbeleid.

Bovenstaande leidt tot de volgende vragen:

---

¹ <https://www.kingofthemeadows.eu/statement-qlb/>

² Open-letter-on-CAP-and-Green-Deal_final.pdf (foodpolicycoalition.eu)

1. *Bent u bekend met de oproep van de Duitse deelstaatministers aan de Europese commissie inzake de Europese Landbouw subsidies?*³

Antwoord

Ja.

2. *Bent u het eens dat de huidige toekennings-systematiek inzake het Gemeenschappelijk Landbouw subsidiebeleid de transitie naar een toekomstbestendige en duurzame landbouwsector - zoals ook wordt geschetst in het visie-document 'Vitale Landbouw'- onmogelijk maakt?*

Antwoord

We begrijpen de zorgen die leven, maar zien zelf voldoende aanknopingspunten in het nieuwe Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) voor de transitie naar een toekomstbestendige en duurzame landbouwsector. Dat blijkt onder meer uit de 9 doelen die door de Europese Commissie zijn voorgesteld.

Dit zijn onder andere:

- Het bieden van steun met het oog op een leefbaar landbouwbedrijfsinkomen en veerkracht op het gehele grondgebied van de Unie (ter ondersteuning van de voedselzekerheid);
- verbeteren van de positie van de landbouwers in de waardeketen;
- bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering en tot duurzame energie;
- bevorderen van duurzame ontwikkeling en efficiënt beheer van natuurlijke hulpbronnen, zoals water, bodem en lucht;
- bijdragen tot de bescherming van de biodiversiteit, versterken van ecosysteemdiensten en in stand houden van habitats en landschappen;

Elke lidstaat moet voor het GLB een Nationaal Strategisch Plan GLB (NSP) opstellen aan de hand van een sterkte-zwakke analyse voor de landbouwsector in de betreffende lidstaat. Het NSP moet bijdragen aan alle 9 doelen. Het NSP heeft goedkeuring door de Europese Commissie, waarbij de Commissie ook haar eigen Farm to Fork strategie betreft.

In de toelichting op deze vragen wordt vooral de nadruk gelegd op de directe inkomenssteun die agrariërs kunnen ontvangen vanuit het GLB. Het GLB bevat echter nog drie andere instrumenten waarmee vooral bijgedragen kan worden aan een toekomstbestendige en vitale landbouwsector. Dit zijn de 'ecoregelingen', het 'agrarisch natuur- en landschapsbeheer' en 'investeringen en innovatie'.

---

³ <https://nachhaltigkeitsbeirat.brandenburg.de/sixcms/media.php/9/20-11-13%20Letter%20federal%20ministers%20Germany%20concerning%20CAP%20trialogue%20negotiations.pdf>

3. *Bent u bereid om het signaal van de Duitse deelstaatministers te ondersteunen en dit of te wel in IPO verband de EU-commissie aan te schrijven of dit signaal via minister Schouten af te geven?*
- a. *Zo ja, kunt u aan de Staten aangeven hoe u dat gaat vormgeven?*

Antwoord

De Europese besluitvorming over het nieuwe GLB gaat in het voorjaar van 2021 de laatste fase in. Dan vindt de onderhandeling plaats tussen het Europees Parlement, De Europese Raad van landbouwministers en de Europese Commissie (in EU jargon: triloog). In de aanloop naar de triloog hebben het Europees Parlement en de Raad reeds hun standpunten bepaald. Voor de onderhandelingen in de Raad is de inzet van Nederland door het kabinet bepaald. In consultatierondes over de voorstellen van de Europese Commissie en ten behoeve van de Nederlandse inzet hebben provincies, in IPO-verband, gepleit voor een GLB gericht op de transitie naar een toekomstbestendige en duurzame landbouwsector.

In deze fase is beïnvloeding van de Europese besluitvorming niet kansrijk.

Wij richten ons daarom nu op de nadere invulling van het NSP voor Nederland. Provincies, waterschappen en het ministerie werken hierbij samen. Het NSP, en met name de instrumenten 'agrarisch natuur- en landschapsbeheer' en 'investerings en innovatie', zetten wij in om bij te dragen aan de transitie naar een toekomstbestendige en duurzame landbouwsector in de provincie Zuid-Holland. Dat doen we uiteraard binnen het door Provinciale Staten vastgestelde beleid en binnen de door Provinciale Staten vastgestelde begroting.

Den Haag, 19 januari 2021

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit